

บทที่ 1

บทนำ

นมผง จัดเป็นอาหารเสริมสุขภาพชนิดหนึ่ง ที่มีคุณค่าทางโภชนาการต่อร่างกายและมีประโยชน์ทางเภสัชวิทยา มีรายงานว่า การบริโภคนมผงมีผลในการเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคให้กับร่างกาย กระตุ้นเนื้อเยื่อให้เจริญเติบโต มีผลต่อการทำงานของต่อมไร้ท่อที่มีหน้าที่ปรับความสมดุลของร่างกาย จึงทำให้ร่างกายฟื้นคืนสมรรถนะและสามารถทำงานได้อย่างปกติ (Kushima, 1985) นมผงสดที่ผลิตในประเทศไทยจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ และ ไต้หวัน จึงทำรายได้ให้กับประเทศไทยได้ปีละหลายล้านบาท แต่เมื่อพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าไทยได้นำเข้านมผงเหล่านี้กลับเข้ามาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์บรรจุแคปซูลจากไต้หวันเป็นจำนวนมากสำหรับการบริโภคภายในประเทศ (ฝ่ายวิชาการ ธนาคารกสิกรไทย, 2533) ซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบดุลการค้าที่ประเทศไทยควรคำนึงถึง จากการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ถึงคุณประโยชน์นานาประการของนมผง ทำให้มีผู้นิยมบริโภคสินค้าประเภทนี้กันมาก โดยเฉพาะในรูปแบบแคปซูลที่ผลิตโดยนำนมผงสดผ่านกระบวนการแห้งเยือกแข็ง (freeze drying) ซึ่งเป็นวิธีการที่เสียค่าใช้จ่ายสูง ราคาของนมผงประเภทนี้จึงสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับนมผงสดซึ่งขายในราคา 2,500-6,000 บาท/กิโลกรัม ขณะที่นมผงบรรจุแคปซูลขนาดบรรจุเม็ดละ 333 มิลลิกรัม จำนวน 30 เม็ด ขายในราคา 200-400 บาท (ฝ่ายวิชาการ ธนาคารกสิกรไทย, 2533) หรือ 20,000-40,000 บาท/กิโลกรัม

ปัจจุบันลักษณะการบริโภคนมผงมีหลายรูปแบบ เช่น การบริโภคสด บริโภคในรูปแบบแคปซูล และนำมาผสมกับน้ำดื่ม แต่ไม่ปรากฏว่ามีกรนำนมผงมาเสริมในผลิตภัณฑ์อาหารชนิดใด ดังนั้น ถ้าสามารถนำนมผงสดที่ผลิตได้ในประเทศมาแปรรูป หรือนำมาเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยยังมีคุณค่าทางโภชนาการเช่นเดียวกับนมผงสดหรือในรูปแบบแคปซูล และมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสากล คาดว่าผลิตภัณฑ์ใหม่นี้จะสามารถเพิ่มตลาดการบริโภคนมผงให้สูงขึ้น และสามารถดึงดูดผู้บริโภคในรูปแบบแคปซูล ให้หันมานิยมบริโภคผลิตภัณฑ์นมผงรูปแบบอื่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่นี้จะเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตรภายในประเทศ นอกจากนี้ยังเป็น

การส่งเสริมและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งงานประเทศได้อีกด้วย

จากที่นมผึ้งมีลักษณะเป็นของเหลวข้น ละลายน้ำได้ค่อนข้างดี แนวโน้มผลิตภัณฑ์ทำหมันจึงน่าจะอยู่ในรูปของเครื่องดื่ม โดยเฉพาะเครื่องดื่มประเภทอาหารเสริมสุขภาพ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีผักและผลไม้หลายประเภทอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี จึงน่าจะพัฒนาเครื่องดื่มเสริมสุขภาพผสมนมผึ้ง โดยมีน้ำผักและผลไม้เป็นองค์ประกอบหลัก จากการที่น้ำผักและผลไม้มีรสชาติดี อุดมไปด้วยวิตามิน เกลือแร่ และยังมีเส้นใยอาหาร ซึ่งมีประโยชน์ต่อระบบการขับถ่ายของเสียของร่างกายให้เป็นไปอย่างปกติ จึงคาดว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวนี้จะ เป็นอาหารเสริมสุขภาพที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และมีรสชาติเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค งานวิจัยนี้จึงริเริ่มขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสูตร และ กระบวนการผลิตของเครื่องดื่มจากน้ำผัก-ผลไม้ผสมนมผึ้ง
2. ศึกษาอายุการเก็บของเครื่องดื่มจากน้ำผัก-ผลไม้ผสมนมผึ้ง